

Motus Ob-
liquus seu
Spiralis.

Posterior.
Sphaera So-
lidit.

Secundi
Motus.

Totales
Sphaerae
divisae.

Concentri-
corum Or-
bitum in-
venientes.
Eudoxus.

Calippus.

Aristoteles.

Typi U-
ranio-
graphi-
ci De-
scrip-
tio
Et De-
claratio.

Cen-
trum
Mundi.

Eccen-
trici-
tas.

Eccen-
trici
Cen-
trum.

Locus So-
lis, Cen-
trum Epi-
cycli.
Epi-
cycli.

ac Errantibus cumprimis, non Directum, seu per Circulos Parallelos, versus Occasum, sed obliquum sive Spiralem, quo ex Austro in Boream, & ex Borea in Austrum com-
mune solent, Motui huic addere debuissent, quod Retro-
gradi Planeta cursu aucto celerius quam Fixae moveantur,
& majores appareant, eo quod cursu demisso Terra ma-
gis appropinquant, & id genus similia.

POSTERIOR HYPOTHESIS fuit eorum, qui arbitratu sunt, Astra sive Sidera Sphaeris Solidis quasi illi-
gata & impaeta, eundem Motu circumducere, & cum
ipsis à Primo seu Supremo Mobili in gyrum abripi. Ex ho-
rum inventione prodierunt Secundi Motus Caelestium Cor-
porum, ea occasione excogitati, quod Uni eidemque Mo-
bili duo Contrarii Motus simul & per se competere non
possint, sed unus per se, & alter ex accidenti, sive ab ex-
trinsico conveniat: Sicut in Navi Nauta à Prorà in pup-
pim, idque, verbi causa, in Austrum per se & proprio suo
Motu movetur, cum interim ex accidenti seu ad Motum
navis, in partem contrariam, Septentrionem nimirum
provehatur. Ceterum totales Singulorum Planetarum
Sphaerae in plures alias Sphaeras, Orbisque partiales subdivi-
derunt: quos omnes Nonnulli iuxta Eudoxum, i. e. Concen-
tricos, idem cum Centro Mundi, sive Terrae Centrum habentes;
Alii vero vel ex toto, vel ex parte eccentricos, i. e. Eccen-
tricos, sive Centrum extra Mundi Centrum, sive Terram
habentes fecere.

Concentricorum Orbium Eudoxus inventor præter Sphaeram
Inerrantium, sive Stellarum Fixarum, aut Primi Mobilis,
Solari Sphaera attribuit Partiales aut Particulares Sphaeras
tres; Lunari totidem, & singulis ceterorum Planetarum
quatuor, eo tamen ordine, ut suprema cuiusvis Planetae,
Inerrantium seu Primi Mobilis Sphaeram motu suo sequeretur;
Secunda secundum Longitudinem in Ortum procederet;
Tertia Latitudinis varietatem motu suo regeret; &
Quarta in quinque Planetis, Saturno, Iove, Marte, Venere,
& Mercurio Directionem & Retrogradationem libratione
quadam gubernaret. Orbis itaque 26. Planetis adscripsit.
Hunc Orbium numerum Calippus septem aliis auctorem fecit,
& Planetas 33. Orbibus varietatem cursum suorum
moderari opinatus est, Saturno quidem & Iovi nullos am-
plius, sed Marti, Veneri, atque Mercurio singulos, Soli atque
Luna binos adhuc adiungens. Hoc numero non contentus
Aristoteles, Calippici 22. alios adiunxit Orbis, ita ut tantâ

Sphaerarum copiâ locupletati Planeta secundum ipsius opi-
nionem 55. Sphaeras habuerint, ac Caelum totum, adjuncto
Primo Mobili seu Inerrantium Sphaerâ 56. Orbibus comple-
tum fuerit. Addidit enim singulis Planetarum Sphaeris, quae
Inerrantium Motum non sequerentur, alias totidem, eas Re-
volventes nuncupans, quod ceteras revolvent, & Iner-
rantium Motui conformarent: Uni tamen, quae Infima
nullos revolventes necessarios censuit. Sed quia unum ad-
huc restabat, quod his Orbibus demonstrari nondum pote-
rat, cur nimirum Planeta nunc se majores, nunc minores
conspiciendos exhiberent, cum ipsorum Motu Concentrico
existente hoc per maiorem & minorem à Terrâ Distantiam
explicari, & declarari nequiverit, Fracastorius, qui superiori
seculo Concentricos revocavit, ipsos Circumducentes, Circu-
tores, Anticircutores, & Contravolventes appellans, arbitra-
tus est, illud Phenomenon salvari posse, dicendo, Planetas
maiores vel minore corpore in aspectum prodire ratione
Partium Calis, quas permeant, & quae refractionem, in-
star vitrorum varie figurarum, sic variant, ut talem ma-
gnitudinis apparentis varietatem efficiant. Tam largus au-
tem dictus Author in multiplicandis Planetarum Sphaeris
fuit, ut earum 63. effluerit, Soli 4. Luna 7. Marti 9.
Saturno 10. & Mercurio, Veneri, & Iovi, singulis bi-
nas addens, præterque Sphaeram Inerrantium 5. adiciens
ad Motum ejus variandum, ac insuper Primum Mobile,
adeo ut secundum ejus Opinionem Caelestes Sphaerae sint nu-
mero 20.

Eccentricorum Orbium inventores sunt Pythagorei ut mo-
do diximus, qui ad Terrae mobilitatem declarandam eos
adhibuerunt. Eosdem tamen etiam usurparunt Hipparchus
& Ptolemaeus, quorum ille tam ingentem Homocentrico-
rum farraginem, summâ difficultate Astronomiam impe-
dientem, repudiavit, & hic Planetarum Theorias per Eccen-
tricos demonstravit: qui per eosdem Errantium Stellarum
vias describere contentus fuit. Sed quia post ejus
tempora opinio de Soliditate Sphaerarum invaluit, requi-
rens ampliore demonstrationem, quae clarius explica-
ret, quo pacto Soliditas illa cum Eccentricitate stabili
posset, ab hinc ducentis annis Georgius Purbachius haud
parvi nominis Astronomus ejusmodi Sphaeras excogita-
vit, quarum delineationem praefens noster TYPUS
URANOGRAPHICUS exhibet, & sequens
Descriptio declarat.

Eccentrico-
rum inven-
tores.

Georgius
Purbachi-
us.

Descriptio & declaratio Hypothesos Ptolemaicae, sive communis, Planetarum

motus per Eccentricos & Epicyclos demonstrantis.

SPHERA alicujus Planetae hic conspicienda exhibe-
tur, Mundi Centro sive Terrae A Concentrica non solum
extima & convexa superficie BCDE, quam Superioris
alicujus Planetae Orbis ambit, sed etiam concavâ, sive inti-
mâ FGHI. Inferioris alicujus Planetae Sphaeram, aut Or-
bem ambiente. Si supposueris, Sphaeram Solis esse, nullum
Epicyclum habentis, atque in puncto L existentis, ita ut
Sphaera Martis Superficiem convexam BCDE ambiat,
atque Sphaera Venere Superficiem concavâ FGHI com-
prehendatur, tunc erit

A. CENTRUM TERRAE, sive Mundi, aut ipsa Terra
habita pro Centro Universi, ex quo Circuli BCDE, ex-
terna nimirum, & Concavâ, atque FGHI, videlicet
interna & Concavâ Superficies Sphaerae, aut Orbis BCDE,
FGHI, circumducti sunt.

A. K. ECCENTRICITAS, sive Spatiū inter Centrum
Mundi A, & Centrum Eccentrici K, intercedens, quod
diversorum Planetarum diversum est, prout eorum non-
nulli majore, alii minore intervallo à Mundi Centro remoti
sunt.

K. ECCENTRICI CENTRUM, ex quo MEDIUS
ORBIS UNIFORMIS, &c. cum utraque suâ Superficie
Convexâ, & Concavâ delineatur. Habet autem hoc Cen-
trum diversas pro diversâ Planetarum distantia Eccentrici-
tates, atque ideo diversis à Centro Mundi A intervallis re-
morum est.

L. LOCUS SOLIS Epicyclo carentis; In ceteris Planetarum
Orbitibus Epicycli Planetae deferentis Centrum, Aux, Apis
Summa; & ELONGATIO MAXIMA.

R. Q. P. S. EPICYCLUS DEFERENS PLANETAM,
sive Orbis ille parvus, qui sibi affixum Planetam circum-
vehit.

P. Epicycli Apogaeum, in quo Planeta à Centro Mundi, Apogaeum
sive Terra est remotissimus.

R. Perigaeum Epicycli, in quo Planeta Centro Mundi, sive Perigaeum
Terra est proximus.

Q. S. ELONGATIO MAXIMA, seu Elongationes
maximae, quas haec duo puncta Q & S. designant, sunt
Planetarum maximae à Terrâ distantiae.

L. M. N. O. MEDIUS ORBIS, UNIFORMIS, MEDIUS
ECCENTRICUS VERUS, ET PROPRIE DICTUS, DEFERENS EPICYCLUM PLANETARUM. In Solis
Theoriâ hic Circulus Defereus Solem nominatur, utpote
qui Eccentricus, Solem movet, & in quo Maxima Solis Elon-
gatio est in L. Minima in M. Mediocris in N. & O. Sol in
L. existens à Centro Mundi, sive Terrâ A longissimo, & in
M. brevissimo intervallo est remotus, unde & linea sive di-
stantia L. A. longior, & linea sive distantia M. A. brevior
est. Volunt autem Artifices, Eccentricum, ut solidum, re-
volvi intra duos Orbis illos inaequales Interiorem nimirum
Deferentem Perigaeum, & Exteriorem Deferentem Apogaeum,
Solemque huic Eccentrico L. N. M. O. alligatum quasi, & im-
plantatum unâ convolveri. Notandum autem est, hunc so-
lum Circulum Deferentem retineri à Ptolemaeo, qui proprie
vocatur Eccentricus, quia est Solis via à qua hic Circulus de-
scribitur, ut apparet ex Minore Figura ad dextram hujus Typi
Urano-graphici appictâ. Pari ratione idem Ptolemaeus in cæ-
terorum Planetarum Theoriâ hunc solum Circulum cum
Epicyclo retinet, prout altera Minor Figura ad sinistram dicti
Typi adscripta monstrat. Idem Ptolemaeus quoque censet,
per Concentricum cum Epicyclo idem explicari posse, quod
per solum Eccentricum, ac rursus per Concentricum cum
duplici Epicyclo idem, quod per Eccentricum cum Epicyclo
uno: Quod facile est intellectu, quatenus ipsum Corpus
Planetae

ELONGA-
TIO MA-
XIMA.

ECCENTRI-
CORUM.

Eccentrici
revolutio.

Cur Eccen-
tricus pro-
priè vocetur.

MEDII
ORBIS
CONVE-
XITAS.

MEDII
ORBIS
CONCA-
VITAS.

EXTERIOR
ORBIS.

EXTERIOR
ORBIS
CONVE-
XITAS.

EXTERIOR
ORBIS
CONCA-
VITAS.

INTERIOR
ORBIS.

CONVE-
XITAS.

CONCA-
VITAS.

Planeta apparet semper eandem viam tenere circa Centrum
Mundi, à quo perinde nunc remotus, nunc propius, nunc
mediocriter distans efficitur.

MEDII ORBIS, SEU ECCENTRICI VERI
CONVEKITAS est hujus dicti Orbis L. N. M. O. exterior
Circulus, ejusdem Convexam Superficiem designans, & ex
Centro K. descriptus.

MEDII ORBIS, SEU ECCENTRICI VERI
CONCAVITAS, est dicti Orbis L. N. M. O. interior Circu-
lus, ejusdem Concavam Superficiem denotans, atque ex Cen-
tro K. circumductus. Hic duo Circuli complectuntur Plane-
tae Epicyclum P. Q. R. S., qui à Medio Orbe L. N. M. O. cir-
cumfertur, & secundum ductum ejus L. N. M. O. circum-
volvitur, circa proprium tamen suum Centrum L. circum-
volutus, ac Planetam in suâ Superficie existentem, secundum
ductum P. Q. R. S. ejusdem Superficiem circumvehens.

EXTERIOR ORBIS, DEFERENS APOGEUM,
ECCENTRICUS IMPROPRIE dictus, qui Interiore sua
Concavitate Medii Orbis, seu Eccentrici Veri Convexitatem
ambit, habet duas Superficies quarum una Exterior altera
Interior.

EXTERIORIS ORBIS CONVEKITAS CENTRO
TERRAE CONCENTRICA, est Exterior Exterioris
Orbis Circulus ex Centro Mundi, sive Terrae A. delineatus,
eaque de causâ Terra Concentricus, atque Exteriorem, Con-
vexamque dicti Orbis Superficiem innuens.

EXTERIORIS ORBIS CONCAVITAS,
CENTRO TERRAE ECCENTRICA, utpote In-
terior ejusdem Orbis Circulus ex Centro K. circumscriptus,
atque suo ambitu Medii Orbis Convexitatem undique cin-
gens. Constat itaque diversis Circulis Exterior Orbis, quo-
rum Exterior est Concentricus, & Interior Eccentricus, at-
que eâ occasione improprie Eccentricus dicitur cum potius
Compositus, aut Mixtus dicendus esset.

INTERIOR ORBIS, DEFERENS PERI-
GAUM, ECCENTRICUS IMPROPRIE dictus,
cujus Convexitas à Medii Orbis Concavitate tegitur, & to-
tus ambitus duobus Circulis, Exteriore & Interiore clau-
ditur.

CONVEKITAS HUIUS ORBIS TERRAE
ECCENTRICA, Exterior Circulus est Concavitate Or-
bis Medii contiguus, & ex Centro K. in suam circulearem
rotunditatem redactus, atque ideo respectu Centri Mundi
A. Eccentricus.

CONCAVITAS TERRAE CONCENTRICA
Interior est Circulus illius ipsius Orbis Inferioris, Conca-
vitate suâ aliam alius Planetae Sphaeram, aut Convexitatem cir-
cumambulant, atque ex Centro Mundi A. in Circulearem
suam ambitum circumactus, unde & Terra Concentricus
existit. Utigitur Exterior, ita & hic Interior Orbis duobus
diversis Circulis circumseptus, Exteriore videlicet Eccen-
trici

co, & Interiore Concentrico iure etiam Eccentricus improprie
dicitur, ac potius Compositus, vel Mixtus vocari debet.

B. A. D. LINEA APSIDUM, Maximum & Minimum LINEAE
Planetarum Elongationem à Terra monstrans. Exempli cau-
sa L. A., est Maxima Distantia Planetae in Apogeo versantis,
& à Terrâ A., maximo intervallo remoti, A. M. est Mini-
ma Distantia Planetae alicujus in Perigaeo constituti, & Terrae
proximi.

M. PERIGAEUM, Ima Apis, Angis oppositum, Epicycli PERI-
Centrum, est Punctum Epicycli Terrae proximi, & Superiori
Epicyclo oppositi, qui monstrat Epicyclum Planetae in Perigaeo
existentis, quando proximè ad Terram accessit.

C. A. D. AEQUINOCTIALIS, LINEA ME-
DIARUM LONGITUDINUM, quae Mediocres E-
longationes ostendit, & monstrat, quando, & quo in loco
Planetae Mediocrem à Terrâ Distantiam obtineant, quod li-
teris N & O. designatur.

B. C. D. E. ORBIS FIRMAMENTI, ZODIA-
CUM, SEU SIGNIFERUM, ET STELLAS FI-
XAS COMPLECTENTIS, AUT PLANETAE
ALICUIUS SUPERIORIS, INFERIOREM
AMBIENTIS. Extimus hic Circulus hujus Figure vel
Sphaeram Oclavam, aut Caelum Oclavum Firmamenti omnes
Stellas Fixas comprehendens, vel aliam aliquam alicujus
Planetae Superioris Sphaeram, Sphaera alicujus Inferioris con-
terminam innuit. Ut si mente conceperis, Sphaeram, quam
delineavimus, ad Planetam Saturnum pertinere, dictus Cir-
culus Firmamenti Concavitate designabit. Sin vero Iovis
Sphaeram esse volueris, dictum Circulum Saturnina Sphaera
Concavitatem esse putabis, & sic deinceps. Est autem hic
Circulus Centro Mundi A. Concentricus, utpote ex eodem
ductus.

Habes hic, Amice Lector, Orbium Planetariorum Concen-
trorum, & Eccentricorum, atque Epicyclorum originem, na-
turam & proprietates, quorum licet insignis copia congesta
sit, non tamen adeo felix fuit eorum Doctrina, & praxis, ut
Astronomiam, ac praecipue Planetarum Theoriam tot difficul-
tibus, quibus impedita fuerunt, expeditissent, & ad opor-
tam perfectionem deduxissent. Ac licet Copernicana Hypo-
thesis plura in hac Planetarum Theoriâ emendâ, & ad ma-
jorem certitudinem revocandâ praestitisse aut videatur, aut
praedicetur, tamen ad eum felicitatis gradum aspirare non
potuit, ut talia commenta à se amolita fuisset, & certam ac
indubitam viam ad Theorias Planetarum intrasset. Idem
nec Danicus Atlas ille Tycho Brahe sibi polliceri ausus est, ut
& Keplerus incredibilis industria Vir, cuius calculus juxta
cum aliis à Scopio quandoque aberrat. Indefessus tamen la-
boribus suis, & aeternâ memoriâ dignis insigni illâ, & intri-
catâ tot Orbium, & Epicyclorum copiâ & varietate Astrono-
miam liberavit, & ad majorem facilitatem reducere, de
quibus in Secunda hujus Operis Parte mentio fiet.

